

J
134

sta.

E. GAILLĪTE

MŪSU ĀBECĪTE

ALFRĒDA ŪDRA APGĀDS

213042

L

J
134

10-4

E. G A I L Ī T Ē

MŪŠU ȦBECĪTE

LEONĪDA ALKŠŅA ILUSTRĀCIJAS

RĪGĀ

1944

ALFRĒDA ŪDRA APGĀDS

II

Latvijas Nacionālā
BIBLIOTĒKA

0302009070

AfV. Nr. II/01346. 10.000 eksempl. Kartoteku kartons
73 × 103 no grafisko materiālu un papīru centrāles. Iespiests
Rīgas litografijā un ofseta spiestuvē
Kartonēts Rīgas grāmatniecībā Iesp. atļ. № 30682.
Iznācis 1944. g. maijā.

u ū

u u u u ū ū ū ū

u-ū, u-ū, ū, u, uī

Upīt(e) saka tecēdama:
Man nav viena likumiņa!
Daža laba siena kaudze
Guļ tavā likumā.

u ū u ū u ū u ū u ū

a ā

a ā ai ai au au au

aū ai ai au

Aiz kalniņa dūmi kūp,
Kas tos dūmus kūpināja?
Seskis dara alutiņu,
Tas tos dūmus kūpināja.

a ā ai ai au au

n ņ

na - na, nu - nu, na - nū,
ma - ni mā - na, ai - ai,
na - nu!

Nevienam tā nerīb,
Kā kaķim dancojot:
Zīda zeķes, samta kurpes,
Griķu salmu cepurīte.

n / n n / n / n / n / na / namī

e ē ie

e ē ei ei ei ma - ni
na - mi mā - na ma - ni
u - ū ma - nā na - mā.

Es maza meitiņa,
Man zili svārki,
Sidraba saktiņa
Kā mēnestiņis.

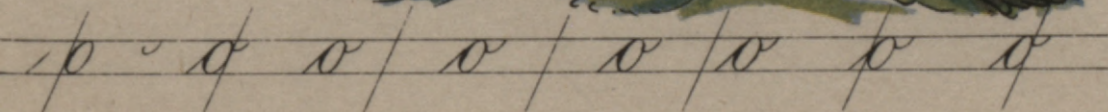
e ē ei ei ei ma ni
na mi mā na ma ni
u ū ma nā na mā

O

o, o, ma - na no - ma no
 ma - na na - ma
 mi - ni ma - nu o - mu.

Ozoliti, zemzariti,
 Kam tu augi lejiņā?
 Visi mazi cūku bērni
 Tavus zarus plucināja.

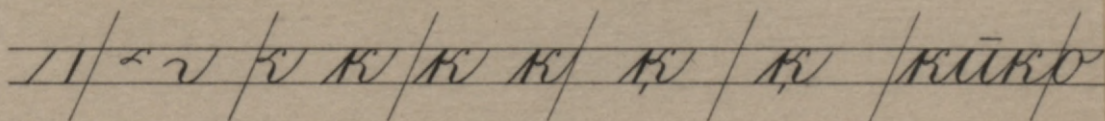
k k

ku - kū, ku - kū!
 ko kū - ko?
 nu ma - ni, kā kū - ko
 ku - kū, ku - kū kū - ko

Kar, māmiņa, šūpoliti,
 Kar pie loga istabā:
 Lai uzaugu rakstītāja,
 Grāmatiņu lasītāja.

S Š

se se, si - si, ma - ni su - ņi
 nu, ko nu sa - ki au - au?
 ai, ai, kas nu, su - ņi!

Saule savu kumeliņu
 Jūriņā peldināja.
 Pat(i) sēž ievu krūmiņā,
 Zelta groži rociņā.

/ s s s / s s s / š š š / š š š / mani / suni

l l,

la - sa, la - sa, ma - na mā - sa
 la - sa: la, li, lu
 ma - na mā - sa lie - la,
 lai nu la - sa!

Lai bagāta, kas bagāta,
 Priede, egle tā bagāta:
 Lai bij ziema vai vasara,
 Zaļi svārki mugurā.

l / l l l l l / l lai la sa /

t

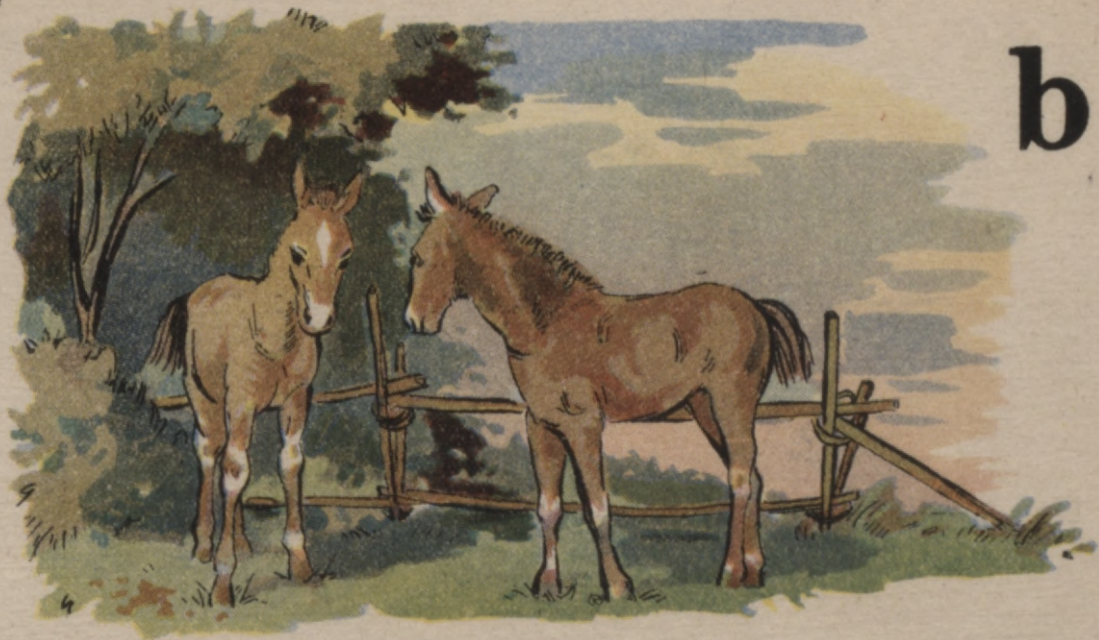
ti, ti, ti - ta
 tu ma - na ti - ti - ņa
 ti - ti - ņa mel - na un lie - la lie - la

Trīs meitiņas sasēdušas
 Baltābeļu dārziņā.
 Visas gudri saplūkušas
 Trīs puķītes rociņā.

t t t t ti titina t

b

bu, bu bu - bi - na
 a - bi ku - me - li - ņi bu - bi - na
 ko - ki lie - li
 ko - ku ē - nā la - bi
 a - bi ku - me - li - ņi mī - ļi un
 la - bi.

Bāliņš ara kalniņā
 Ar dzeltenu kumeliņu.
 Es iznesu launadziņu
 Sidrabiņa bļodiņā.

b / o b b b / bu / bubina /

c ģ

ci, ci, ci - bi - ņas, cā - li - ţi ma - ni
 es ie - ţu cie - mā
 ne - te - ciet tā - lu, klau - siet
 mā - ti, lie - lo ti - tu.

Cepu, cepu kukuliti,
 Citu lielu, citu mazu:
 Atnāks mani bāleliņi,
 Citi lieli, citi mazi.

ce cepu cepu kibina ģabina

dz dž

dzi - dzi, džin - džin - džin,
 skan mež - ma - lā
 tur ka - zi - ņa zā - li - ti ēd
 ka - zi - ņai pulk - sten - tiņš
 kak - lā pie - siets
 dzi - dzi, džin - džin.

Dzeltenā cielaviņa
 Uz ezera velējās:
 Zīda krekli, zelta vāle,
 Sidrabiņa velētava.

dz dz dž džin tālu

g ģ

ga, ga, gā gā - gi - na zo - sis
 zo - sis lie - las un bal - tas
 zo - sis gā - gi - na ļo - ti stip - ri,
 grib pa - ēst, un āt - ri u - pē
 pel - dēt iet.

Gotiņ(a), mana raibaļiņa,
 Ēd ezera maliņā.
 Tur tā ēda, tur tā dzēra,
 Tur kājiņas nomazgāja.

g ģ gā gā gi na zo sis
 zo sis lie las un bal tas
 zo sis gā gi na ļo ti stip ri
 grib pa ēst un āt ri u pē
 pel dēt iet

j

ja, ja, jā, tā a - rī mā - mi - ņa sa - ka
 tev jā - ga - na ai - tas un jē - ri
 tu pa - liec ga - nos, es ie - šu mā - jā
 man mā - jā dar - bi
 tev jā - pa - liek ga - nos.

Jūras putni varen daiļi,
 Dzeltenām kājiņām,
 Dzeltenām kājiņām,
 Sidrabiņa nadziņiem.

1/2 j j j jātganpa jēriņi

h

ha, ha, hā! bē- ni sme- jas
 hi, hi, hī! tā a- rī da- ži sme- jas
 tā jau-tra ro- ta- ļa he, hē, hei- sā!
 sauc pui- sī- tis ci- tiem bē- niem
 nu vi- si tik sme- jas un jo- ko- jas
 hei, hei- sa- sā!

h r h h / h / h h hēisā /

f

fu - fū, fu - fū, ma - zo bē - riņ!
 ne - ņem ro - ci - ņā lie - lo ak - me - ni
 kri - tīs uz kā - ji - ņām
 sā - pēs kā - ji - ņas
 rau - dās bē - riņš
 ne - ņem, ne - ņem, fu - fu - fū!

f f f f f f / fabrika/

A, a, B, b, C, c, Č, č, D, d,
A, a, B, b, C, c, Č, č, D, d,

Dz, dz, Dž, dž, E, e F, f, G, g,
Dz, dz, Dž, dž, E, e, F, f, G, g,

G, ğ, H, h, I, i, J, j, K, k,
G, ğ, H, h, I, i, J, j, K, k,

K, k, L, l, Ľ, ľ, M, m, N, n,
K, k, L, l, Ľ, ľ, M, m, N, n,

N, n, O, o, P, p, R, r, Ř, ř,
N, n, O, o, P, p, R, r, Ř, ř,

S, s, Š, š, T, t, U, u, V, v,
S, s, Š, š, T, t, U, u, V, v,

Z, z, Ž, ž,
Z, z, Ž, ž.

Asa zāle. Abele zied. Balta pūķe.
 Celmi ir lieli. Čūsku mežā ir daudz.
 Deg uguns pie celma. Dzeguze
 kūko. Džin, skan mežmalā.
 Ezim ass kažots. Ēna tumša.
 Fabrika tālu. Ganinš skatās.
 Ģirts vēl mazs. Ķimna ir skaista.
 Ir skaista diena. Īsa laipa. Ķau-
 tra meitene. Karsta saule. Ķepa
 ir liela. Lapa ir skaista. Lau-
 dis iet pa ielu. Mežā skaisti.
 Miedras lielas. Nigu, negu suni
 rēja. Oga salda. Pupa raiba.
 Rasa auresta. Sēnes aug mežos.
 Šuvēja šuj. Tēca maza. Upe
 strauja. Vētra lauž kokus.
 Zīles aug ozolā. Zāgata ir
 putns.

Mana balta māmuliņa
 Mani baltu audzināja:
 Apvilusi baltu roklu,
 Telere zelta šūputi

T. dz.

Bērziņ, tavu koplumiņu,
 Līdz pašai zemei!
 Māmiņ, tavu labumiņu
 Līdz pašam vecumam

T. dz.

Drīz es gāju, drīz tecēju,
 Kur māmiņa mani raidīja
 Kā māmiņa tad tecēja,
 Kad raudāju šūputi.

T. dz.

Ai bērniņi, ai bērniņi,
 Klausiet tevū, māmuliņu!
 Mūžam saule debesīs,
 Ne mūžam tevš, māmiņa

T. dz.

Maizes kukulis.

Reiz tēvam tāds dēls,
ka sestajā, septītajā gadā
vēl nestaigā: tik slinks,
ka lūgšus lūdzams. Tīri
smieklī ar tādu, bet ko darisi!

Tēvs uztaisa ratņus, iesēdina dēlu un iet na-
bagos.

Te vienās mājās kāds labdaris noliek maizes
kukuli uz galda un saka: „Tev, tēv, nav brīv
maizi ņemt. Ja tu, dēliņ, vari, tad ņem, bet ja
nevari un negribi, tad dzīvo neēdis!“

Dēliņš tai dienā bijis ļoti izsalcis. Ilgi grozijies
pa rateļiem, kamēr vienu kāju izcēlis. Drīz izcēlis
arī otru kāju.

„Nu paldies Dievam! Jau no rateļiem ārā,“ tēvs
klusu pie sevis nočukst.

„Nu atpūties atpūties, dēliņ, pie pirmā soļa, ka nepārpūlies!“ citi smejas.

Un redzi, pēc laiciņa dēliņš jau pie galda. Bet maizes kukulis, neredzama spēka vilkts, iet arvienu uz priekšu.

Dēliņš iet pakaļ, kamēr abi jau pa durvim laukā.

Laukā dēliņš domā kukuli sagrābt, bet pārgalvnieks kukulis nomoka ķērāju. Dēliņam jau slapja mugura, bet kukulis beigās nozūd kā ūdeni.

Tēvs priecīgi iesaucās: „Tas bija tavš labais gars, kas tavu slinkumu izārstēja!“

Dēls no tās dienas tecēja čakli, mācījās veikli strādāt un pēcgalā tapa pārticis vīrs.

Tautas pasaka

Ūpis.

Ūpis žēlojies Dievam, ka viņš nekā nevarot iemācīties dziedāt. Dievs to sūtījis, lai ejot noklausīties dziedāšanu no cilvēkiem.

Ūpis tad arī aizlaidies un saticis ceļā vienu nabagu, kas gājis vaidēdams. No tā tad nu arī ūpis iemācījies savu vaidēšanu.

Tautas pasaka

Gliemezis.

Reiz zvēru ķēniņš sarikoja dzīres un salūdza visus zvērus. Visi sanāca, tikai gliemeža nebija.

Otrā dienā ķēniņš satika gliemezi un prasīja, kādēļ viņš nebijis dzīrēs?

Gliemezis atbildēja, ka mājās esot labāk kā viesos.

Zvēru ķēniņš palika dusmīgs un sacīja, lai gliemezis vienmēr nes savu māju sev uz muguras. No tā laika gliemezis nes savu māju uz muguras.

Tautas pasaka

Slinkā vālodze.

Reiz visi putni rakuši Daugavu. Vālodze vien slinkojusi. Viņa tupējusi uz koka zara un svilpojusi. Putni nosprieduši, ka vālodzei nav brīv no upes dzert. Viņa drīkstot dzert tikai rasu no koku lapām. Tāpēc vālodze vēl šodien kliez, lai lietus lītu.

Tautas pasaka

Kā zaķim lūpa pārplīsusi.

Dievs noskaidies uz dunduriem un odiem, sabāzis viņus maisā un nodevis maisu zaķim, lai noslicina upē. Zaķis nu gribējis zināt, kas tai maisā

īsti esot un attaisījis mazu caurumiņu vaļā. Tur nu izskrējis viens dundurs ārā.

Kamēr zaķis to dunduru ķēris, tikmēr citi dunduri un odi izbēguši laukā.

Kad nu zaķis atgriezies un atradis maisu tukšu, viņš tūlīn no bailēm lēcis upē slicināties. Tur nu — kur gadījies, kur ne — pieskrējis vēzis un pārkniebis ar savām spilēm zaķim lūpu.

Zaķis no lielām sāpēm izlēcis no ūdens ārā, bet lūpa no tā laika viņam vairs nav aizaugusi.

Miega pūzne.

Māte, meitiņu no rīta celdama, saka:

„Celies, meitiņ, jau gailitis dzied!“

Meita atbild: „Lai dzied gailitis!

Gailitim maza galviņa, driz var izgulēt.“

„Celies nu, meitiņ, jau gaismiņa aust!“

„Lai aust gaismiņa. Viņai daudz jāapgaismo!“

„Celies nu, meitiņ, jau saulīte lēc!“

„Lai lēc saulīte, viņai tālu jātek!“

„Celies, meitiņ, jau putra izvārīta, jāēd brokastis!“

Nu meita trūkās no gultas un izsaucās:

„Māt, kur mana lielā karote?“

Slinkum, slinkum,
Laid mani vaļā,
Tev sitis,
Man sāpēs.

Tautas dziesma

Kas kaitēja man dzīvot
 Mana tēva zemītē:
 Visapkārt zaļa birze,
 Vidū kupls ozoliņš.

Tautas dziesma

Visiem labi, visiem labi
 Mana tēva zemītē:
 Zaķim labi cilpu mest,
 Rubenim rubināt.

Tautas dziesma

Ai tēva zemīte,
 Tavu jaukumiņu!
 Smildziņa ziedēja
 Sidraba ziedus.

Tautas dziesma

[1-]

LATVIJAS NACIONĀLA BIBLIOTEKA

0302009070

21. JUN. 1944